

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการสกัดกั้นยาเสพติด
ตามแนวชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก เกียรติศักดิ์ ทรัพย์เมฆ

ผู้บังคับหน่วยข่าวกรองทางทหาร สนับสนุนกองทัพภาค

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2566

เอกสารวิจัยเรื่อง แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการสกัดกั้นยาเสพติดติดตามแนว
ชายแดนตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
โดย พันเอก เกียรติศักดิ์ ทรัพย์เมฆ
อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอกหญิง ธนิตา วงษ์จินดา

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2566 และเห็นชอบให้
เป็นเอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ **ดีมาก**

พลตรี

ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

(จกจ ชั้นดี)

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก

ประธานกรรมการ

(ชนะชัย พลเดชา)

พันเอก

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

(รัชกฤษ แดงไธสง)

พันเอก

กรรมการ

(ชยุตรา ไร่ล้อม)

พันเอกหญิง

กรรมการ

(ธนิตา วงษ์จินดา)

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย	พັນเอก เกียรติศักดิ์ ทรัพย์เมฆ
เรื่อง	แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
วันที่	6 กันยายน 2566 จำนวนคำ : 8,381 จำนวนหน้า : 28
คำสำคัญ	การสกัดกั้น, ชายแดน, ยาเสพติด
ชั้นความลับ	ไม่มีชั้นความลับ

ปัญหา ยาเสพติดบริเวณแนวชายแดนพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนมีแนวโน้มมากขึ้น การวิจัยนี้มุ่งศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการสกัดกั้นยาเสพติดในพื้นที่ดังกล่าว ผลการวิจัยพบว่า ความพยายามในการสกัดกั้นมีอุปสรรคในเรื่องพื้นที่ปฏิบัติการซึ่งยากต่อการสกัดกั้น การเปลี่ยนแปลงพื้นที่การนำเข้าหลักสภาพเศรษฐกิจและสังคมจิตวิทยาผลักดันให้บุคคลเข้าร่วมขบวนการเครือข่ายยาเสพติดเตรียมลักลอบลำเลียงยาเสพติดจำนวนมหาศาลเข้าสู่ประเทศไทยผ่านแนวชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ทำให้ปัญหา ยาเสพติดในพื้นที่ยังคงปรากฏความรุนแรง แนวทางที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา คือ หน่วยงานรักษาความต่อเนื่องในการปฏิบัติงานเพิ่มพูนความรู้ให้กับกำลังพล พัฒนาด้านการข่าวกรอง การบูรณาการด้านยุทธการและการข่าว การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมถึงการวางแผนบูรณาการในการเฝ้าตรวจชายแดน โดยการบูรณาการหน่วยงาน/ประชาคม ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการสกัดกั้นแนวทางดังกล่าวจะทำให้สามารถแก้ปัญหา และเพิ่มประสิทธิภาพในการสกัดกั้นตามแนวชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนได้อย่างเป็นรูปธรรม รองรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ด้านความมั่นคงต่อไป

ABSTRACT

AUTHOR: COLONEL KIATTISAK SAPMEK
TITLE: Guidelines for Optimizing Drug Interruption Along the Upper North-Eastern of Thailand
DATE: 6 September, 2023 **WORD COUNT :** 8,381 **PAGES :** 28
KEY TERMS: Interception, Border, Drugs
CLASSIFICATION: Unclassified

Drug problems along the border in the upper Northeast region in the responsibility of the Surasak Montri Force has increased. Currently, it is the most severe problem. Although efforts to intercept the problem have been put at full capacity, there are still obstacles in the area of operation that are difficult to intercept. Change the primary import area socio-economic and psychological conditions drive individuals to join the drug movement. Drug networks prepare to smuggle massive amounts of drugs into Thailand through the upper northeastern border. The appropriate approach to solving the problem is to maintain operational continuity, enhance intelligence, integrate strategic and news, use of advanced technology, and integrate border patrols by integrating agencies/communities, which are the core of the intervention. This approach will enable solving problems and improve the effectiveness of the barrier along the upper northeastern border in concrete terms. Support the master plan under the security strategy of National Strategy (2018 - 2037).

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล เรื่อง แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรหลักประจำวิทยาลัยการทัพบก ชุดที่ 68 ซึ่งสำเร็จลุล่วงได้เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจากคณาจารย์ของวิทยาลัยการทัพบกทุกท่าน โดยเฉพาะ พลตรี ฌกาจ ขันดี ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก ที่กรุณาอนุมัติให้จัดทำเอกสารวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ตามรูปแบบของวิทยาลัยการทัพบก พันเอก ชนะชัย พลเตชา ประธานคณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล ที่กรุณาให้คำแนะนำและคำปรึกษาตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง รวมทั้ง พันเอกหญิง ธนิตา วงษ์จินดา ที่กรุณาให้เกียรติเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้กรุณาให้แนวคิด ตรวจสอบและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยเอกสารส่วนบุคคล และให้คำปรึกษาตลอดมา อีกทั้งขอขอบพระคุณ พันเอก รัชกฤษ แดงไธสง รองผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 3 ซึ่งกรุณาให้เกียรติเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา ที่กรุณาสนับสนุนข้อมูลเอกสารทางราชการ และคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย รวมทั้งเจ้าหน้าที่หน่วยข่าวกรองทางทหาร กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 4 ทุกนาย ที่ได้สนับสนุนข้อมูลต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการจัดทำเอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี จึงขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารวิจัยฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและผู้สนใจนำไปใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน เพื่อก่อให้เกิดผลดีต่อกองทัพบกและประเทศชาติในอนาคต

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
วิธีการศึกษา	5
ประโยชน์ที่ได้รับ	5
บทที่ 2 บทวิเคราะห์	
ปัญหายาเสพติดตามแนวชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	6
ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) แผน กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	9
สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่ส่งผลกระทบต่อการสกัดกั้นยาเสพติด	11
ปัญหาและอุปสรรคในการสกัดกั้นยาเสพติดพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	15
แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนของกองกำลังสุรศักดิ์มนตรี	18
บทที่ 3 บทอภิปรายผล	
การเพิ่มประสิทธิภาพด้านกำลังพล	22
การเพิ่มประสิทธิภาพด้านงานข่าวกรอง	23
การเพิ่มประสิทธิภาพด้านยุทธการ	23
การเพิ่มประสิทธิภาพด้านยุทธโศปกรณ์เครื่องมือเฝ้าตรวจและเทคโนโลยี	25
บทที่ 4 บทสรุป	
สรุปผลการวิจัย	26
ข้อเสนอแนะการวิจัย	27
เอกสารอ้างอิง	
ประวัติผู้วิจัย	

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

จากอดีตถึงปัจจุบัน ปัญหาด้านยาเสพติดนับเป็นปัญหาสำคัญของชาติ เนื่องจากส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ โดยเฉพาะด้านอาชญากรรม เศรษฐกิจ และสังคม จิตวิทยา ซึ่งเป็นการบ่อนทำลายและเป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศสำหรับประเทศไทย¹ ด้วยภูมิรัฐศาสตร์และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมอย่างต่อเนื่องของประเทศไทย ทำให้เครือข่ายยาเสพติดลักลอบนำเข้ายาเสพติด (ยาบ้า ไอซ์ เฮโรอีน คีตามีน และกัญชา) มาแพร่กระจายในประเทศไทยส่วนหนึ่งและใช้ไทยเป็นช่องทางผ่านของยาเสพติดเพื่อส่งต่อไปยังประเทศที่สาม สภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนไปส่งผลต่อการค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติดภายในประเทศ และมีแนวโน้มเพิ่มอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการขยายตัวของเครือข่ายสังคมออนไลน์ กลายเป็นช่องทางสำคัญในการติดต่อซื้อขายยาเสพติด และการใช้บริการรับส่งพัสดุภัณฑ์ และขนส่งสินค้า ที่มีการเติบโตอย่างก้าวกระโดด ซึ่งเป็นผลมาจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้การค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติด แพร่กระจายได้อย่างรวดเร็วและยากต่อการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้แนวโน้มปัญหาการขยายตัวของยาเสพติดสังเคราะห์ อาจทำให้ประเทศไทยยังต้องเผชิญกับสถานการณ์การลักลอบนำเข้า การค้า และแพร่ระบาด ซึ่งปัจจุบันหากพิจารณาสถิติการจับกุมคดียาเสพติดในคดีสำคัญ จะพบว่าสูงขึ้นทั้งด้านปริมาณของกลาง ความถี่ของการจับกุม และความหลากหลายของประเภทยาเสพติด โดยมีการลักลอบนำเข้ายาเสพติดจากพื้นที่ตามแนวชายแดนทางด้านภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีอัตราความถี่สูง รวมถึงปัญหาอาชญากรรมอันสืบเนื่องมาจากการใช้ยาเสพติด มีปริมาณสูงขึ้นเช่นเดียวกัน ดังนั้นการเพิ่มประสิทธิภาพการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

ในห้วงที่ผ่านมา รัฐบาลให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด ภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ด้านความมั่นคง ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ ได้กำหนดแผนสกัดกั้นปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติด เพื่อสกัดกั้นตามแนวชายแดนในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง² ซึ่งเป็นแผนขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติด รองรับประมวลกฎหมายยาเสพติด โดยกองทัพบก กำหนดยุทธศาสตร์กองทัพบก (พ.ศ. 2560 - 2579) เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกระดับทั้งภายใน และภายนอกประเทศ โดยอาศัยกลไกหลัก คือ กองกำลังป้องกันชายแดน ทั้งนี้ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีกองกำลังสุรศักดิ์มนตรี เป็นกองกำลังป้องกันชายแดนโดยจัดกำลังจาก กองพลทหารราบที่ 3 บูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รับผิดชอบ 5 จังหวัดชายแดน ได้แก่ จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร³

ในห้วงปี 2564 ปัญหายาเสพติดของประเทศไทย⁴ ยังคงมีความรุนแรงต่อเนื่องจาก ปีก่อน ในมิติของการลักลอบนำเข้ายาเสพติดจากแหล่งผลิตในประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีพื้นที่ นำเข้าหลักทางชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศ เป็นผลจากการเปลี่ยน เส้นทางลำเลียงของกลุ่มการค้าที่มุ่งมาใช้เส้นทางผ่านสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชน ลาว (สปป.ลาว) มากขึ้น ส่งผลให้มียาเสพติดจำนวนมากถูกนำเข้ามาแพร่กระจายภายในประเทศ

จากอุปสรรคในการสกัดกั้น ทั้งความหลากหลายของประเภทตัวยา รูปแบบ การนำเข้าที่มีการซุกซ่อนที่แนบเนียนขึ้น และจากสภาพภูมิประเทศ ซึ่งมีใช้สภาพช่องทาง บังคับเช่นในพื้นที่ภาคเหนือ ทำให้ยาเสพติดสามารถลักลอบนำเข้าได้ตลอดแนวลำน้ำโขง รวมถึงเครือข่ายเส้นทางคมนาคมที่มีความสะดวกในการลักลอบลำเลียงเข้าสู่พื้นที่ตอนใน อีกทั้งความสัมพันธ์ของเครือข่ายขบวนการโดยเฉพาะในพื้นที่ภาคใต้ นับเป็นความท้าทายของ เจ้าหน้าที่ในการสกัดกั้นในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนเป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งผู้วิจัยเคย ปฏิบัติงานในส่วนงานด้านการสกัดกั้น งานด้านการข่าวกรอง ระบบบัญชีเป้าหมายและระบบ ฐานข้อมูลให้กับกองกำลังสุรศักดิ์มนตรี มาเป็นเวลายาวนาน ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา เพื่อเป็น “แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน” ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมและปัจจัย ที่ส่งผลต่อการลักลอบนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนมีอะไรบ้าง
2. เพื่อศึกษาการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ในปัจจุบันมีการดำเนินการอย่างไร มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง และมีสาเหตุจากอะไร
3. เพื่อกำหนดแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ควรมีแนวทางอย่างไร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

1. รูปแบบการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ ตามแนวทางที่วิทยาลัยการทัพบกกำหนด
2. ขอบเขตการศึกษา โดยทำความเข้าใจวิเคราะห์ และกำหนดแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการสกัดกั้นยาเสพติด ตามแนวชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการทำวิจัย ประกอบด้วย
  - 3.1 ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580
  - 3.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (1) ประเด็นความมั่นคง (พ.ศ. 2561 - 2580)
  - 3.3 แผนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (พ.ศ. 2563 - 2565)
  - 3.4 คำสั่งยุทธการปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี 2566
  - 3.5 ข้อมูลด้านการข่าวกรอง และระบบสกัดกั้น จากหน่วยงานด้านการสกัดกั้นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์ ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเพื่อพัฒนาแนวทางที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน และปัญหาอุปสรรคที่เกี่ยวข้อง
2. ทำให้ได้แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
3. หน่วยงานที่ปฏิบัติงานตามแนวชายแดน รวมถึงส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการสกัดกั้น และปราบปรามยาเสพติด สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในการแก้ปัญหาลักลอบนำเข้ายาเสพติดบริเวณแนวชายแดนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

จากที่มาและความสำคัญของปัญหาการสกัดกั้นยาเสพติด ตามแนวชายแดน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ผู้วิจัยวิเคราะห์ปัญหาไว้เป็นประเด็นดังนี้

ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ตามแนวชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

สถานการณ์ด้านยาเสพติดในประเทศไทยเริ่มทวีความรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่ปี 2564 เป็นต้นมา โดยเจ้าหน้าที่สามารถจับกุมได้จำนวน 130,543 คดี ผู้ต้องหา 132,675 คน จำนวนคดี และผู้ต้องหาลดลงจากปีก่อนไม่มาก แต่ของกลางยาเสพติดชนิดหลัก 3 ชนิด ได้แก่ ยาบ้า กัญชา และเฮโรอีน มีปริมาณเพิ่มขึ้นจากปีก่อน โดยปี 2564 ของกลางยาบ้า มีจำนวน 515.47 ล้านเม็ด เฮโรอีน 3,332 กิโลกรัม กัญชาแห้ง 71,769 กิโลกรัม ไอซ์ 19,266 กิโลกรัม ฝิ่น 257.5 กิโลกรัม โคเคน 50.1 กิโลกรัม พืชกระท่อม 43,190 กิโลกรัม เอ็กซ์ตาซี หรือยาอี 452,119 เม็ด และ คีตามีน 1,028 กิโลกรัม (ปี 2563 จำนวน 147,569 คดี ผู้ต้องหา 152,707 คน ของกลางยาบ้า 371.35 ล้านเม็ด เฮโรอีน 1,873 กิโลกรัม กัญชาแห้ง 42,995 กิโลกรัม ไอซ์ 25,129 กิโลกรัม โคเคน 36 กิโลกรัม พืชกระท่อม 83,326 กิโลกรัม เอ็กซ์ตาซี 487,650 เม็ด และ คีตามีน 1,929 กิโลกรัม)⁴

ตารางที่ 1 แสดงสถิติจับกุมคดียาเสพติด (ปี 2551 - 2564)⁵

ที่	ปี	จำนวนคดี	จำนวนผู้ต้องหา	น้ำหนักของกลาง (กิโลกรัม) จำนวนตามชนิดยาเสพติด							
				เฮโรอีน	ยาบ้า (เม็ด)	ไอซ์	เอ็กซ์ตาซี (เม็ด)	โคคาอีน (โคเคน)	คีตามีน	กัญชาแห้ง	พืชกระท่อม
1	2555	213,648	277,577	127.23	86,425,663.30	1,613.01	7,636.62	17.93	21.06	24,440.03	25,091.94
2	2556	263,326	278,401	775.82	115,867,643.49	1,411.74	14,376.11	69.30	33.48	26,855.54	37,630.93
3	2557	209,430	225,322	375.18	101,573,594.76	1,038.59	31,415.38	28.58	40.10	32,199.41	59,736.32
4	2558	179,700	194,376	186.02	97,049,700.00	1,276.48	23,953.29	50.10	35.90	26,076.37	69,433.24
5	2559	178,732	191,839	334.30	112,271,800.00	2,351.37	92,280.00	54.97	142.96	31,878.05	89,931.49
6	2560	213,096	229,322	648.55	252,853,222.32	6,249.72	88,846.46	41.56	574.57	32,905.99	102,158.61
7	2561	243,585	255,065	1,199.11	540,707,518.04	18,899.93	221,518.91	53.65	1,135.01	45,142.71	77,341.41
8	2562	200,012	207,826	566.18	397,846,804.15	17,717.23	265,036.74	41.98	1,165.81	27,665.73	96,097.10
9	2563	165,524	171,312	1,877.40	384,267,588.11	25,914.19	489,378.20	36.79	1,931.80	44,788.96	85,370.21
10	2564	130,543	132,675	3,332.16	515,469,052.03	19,266.94	452,119.14	50.09	1,028.49	71,769.54	43,190.35

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลการนำเข้ายาเสพติดพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนเปรียบเทียบระหว่างปี 2562 – 2566⁶

ยาเสพติด	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
ยาบ้า (เม็ด)	9,319,749	68,356,056	182,980,749	90,559,767	43,173,763
กัญชา (กก.)	18,823	29,738	39,580	35,362	-
ไอซ์ (กก.)	632	4,223	11,011	1,676	735
เฮโรอีน (กก.)	290	257	2,214	739	7
คีตามีน (กก.)	119	407	475	476	110
เอ็กซ์ตาซี (ยา อี) (เม็ด)	-	-	26,450	313,167	66,810

**ปีงบ 2565 เอ็กซ์ตาซี(ยาอี)แบบผง 326 ซอง ยาอีแบบผงบรรจุแคปซูล 2,700 แคปซูล

***ปีงบ 2566 ยาอีแบบผง 1,331 ซอง (ผสมกับสารอื่นในรูปแบบ Happy Water)

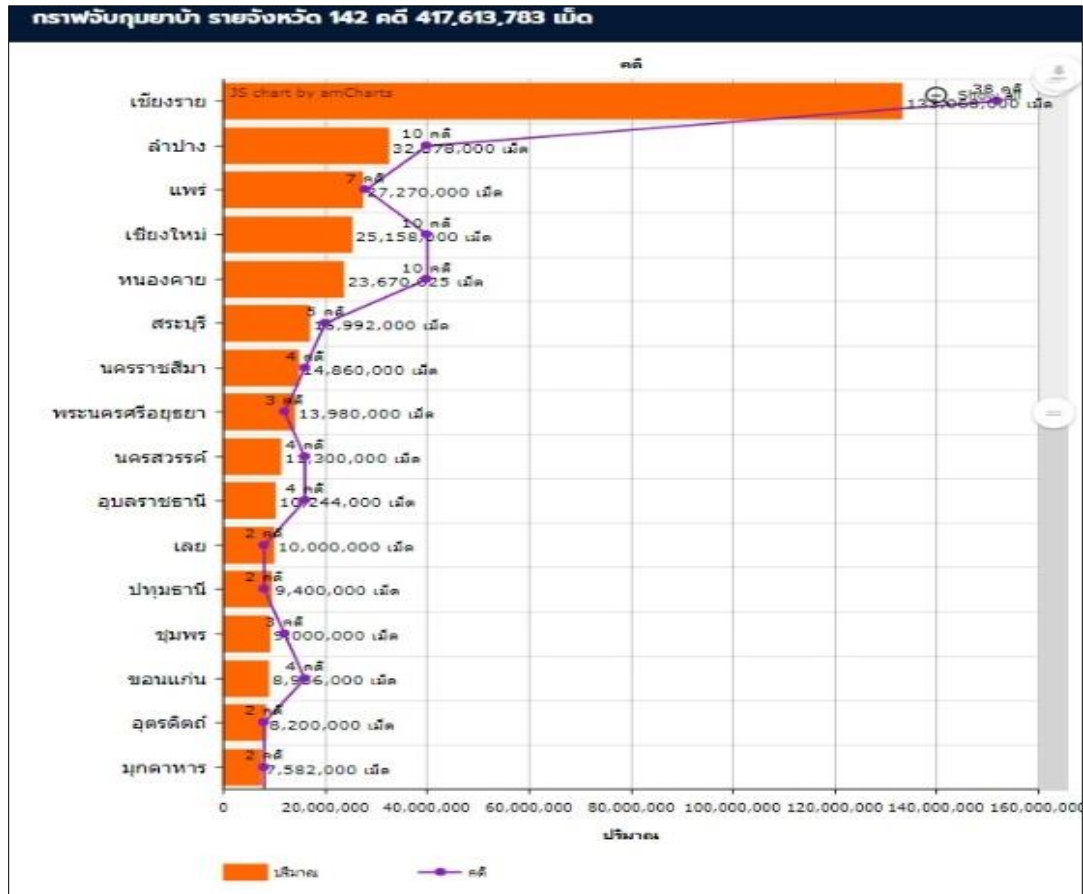
**การจับกุมคดีสำคัญในพื้นที่และนอกพื้นที่ ที่มีการนำเข้าจากพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

***ข้อมูลกัญชา จัดเก็บถึงวันที่ 8 มิถุนายน 2565 ****ข้อมูลปีงบประมาณ 2566 ตั้งแต่ตุลาคม 2565 – กุมภาพันธ์ 2566

จากการพิจารณาการจับกุมยาเสพติดในพื้นที่ประเทศไทยพบว่า สถิติปี 2565 พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีการจับกุมยาบ้าหลักล้านเม็ดสูง โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย และจังหวัดมุกดาหาร

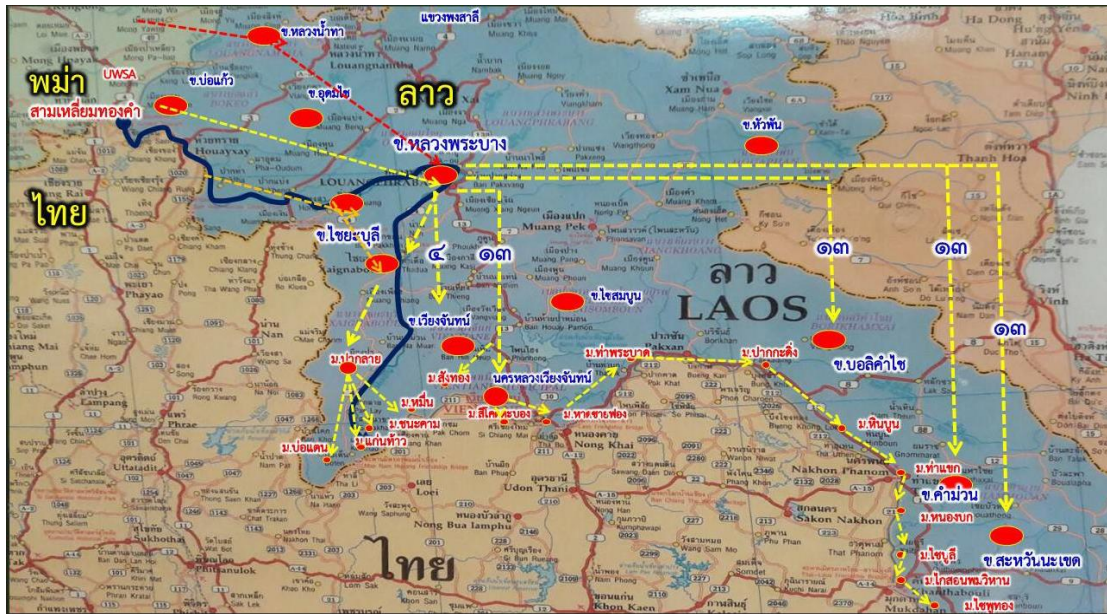
ตารางที่ 3 แสดงสถิติการจับกุมในพื้นที่ชายแดน ปี 2565⁷

จังหวัด	สถิติการจับกุม (65)									
	จำนวน (ครั้ง)	ผู้กระทำผิด (คน)	ยาบ้า (เม็ด)	ไอซ์ (กก.)	เฮโรอีน (กก.)	คีตามีน (กก.)	ยาอี (เม็ด)	ยาอี (ชนิดผง) (กก.)	อื่นๆ	
									Frimin (เม็ด)	Erimin (เม็ด)
เลย	100	121	5,458,026	0.991	-	-	-	-	-	-
หนองคาย	105	115	22,693,491	219.004	-	126	70,867	8.1	-	-
บึงกาฬ	121	148	11,432,465	39.03	-	-	-	-	-	-
นครพนม	166	169	11,333,295	721.659	1	18	18,807	-	34,949	19,990
มุกดาหาร	61	55	9,662,063	21.1	-	69	-	-	-	-
รวม	553	608	60,579,340	1001.784	1	213	89,674	8.1	34,949	19,990

ภาพที่ 2 การจับกุมยาบ้าหลักล้านเม็ด ปีงบประมาณ 2565⁸

เป็นผลมาจากการเพิ่มความเข้มงวดของรัฐบาลไทย ในการสกัดกั้นผู้ลักลอบข้ามแดนผิดกฎหมาย⁹ ตลอดแนวชายแดนเมียนมา-ไทย ได้มีผลให้การลำเลียงยาเสพติดเข้าประเทศด้านชายแดนภาคเหนือลดระดับความรุนแรงลง แต่พื้นที่ชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กลับต้องเผชิญกับปัญหาการลักลอบนำเข้ายาเสพติดทุกชนิดในระดับที่รุนแรงขึ้น ผลจากการที่กลุ่มขบวนการลำเลียงเปลี่ยนเส้นทางลำเลียงจากแหล่งผลิตในประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา นำเข้าผ่านสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ก่อรเข้ามาในประเทศไทย ทางด้านจังหวัดที่มีพรมแดนติดกับ สปป.ลาว ทั้งนี้ นับว่าเป็นอุปสรรคในการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดน ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ภาพที่ 3 แผนที่แสดงเส้นทางลำเลียง พื้นที่นำเข้าภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ในห้วงที่ผ่านมา รัฐบาลให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาเสพติดในระดับสูงมาก โดยยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ด้านความมั่นคง มีเป้าหมาย คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข บริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคงปลอดภัย มีความเรียบร้อยในทุกระดับทั้งภายในและภายนอกประเทศ ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ ได้กำหนดแผนสกัดกั้นปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติด เพื่อสกัดกั้นตามแนวชายแดนในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง โดยมีแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2565 ประกาศใช้ ณ วันที่ 5 ตุลาคม 2564 ซึ่งเป็นแผนขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเสพติดรองรับประมวลกฎหมายยาเสพติด โดยนำแนวคิดการแก้ไขปัญหาเสพติดแนวทางใหม่ ที่เป็นผลสืบเนื่องจากการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยพิเศษ ว่าด้วยปัญหาเสพติดโลก ค.ศ.2016 (UNGASS2016) โดยเน้นให้ความสำคัญด้านสาธารณสุข นโยบายทางเลือกและการลงโทษที่ได้สัดส่วนกับการกระทำความผิด มาปรับใช้กับการแก้ไขปัญหาเสพติดของประเทศไทย ซึ่งมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง นับว่า

เป็นจุดแข็งของประเทศไทย ในการวางยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง มีความสอดคล้องกับแนวทางของสหประชาชาติ

กองทัพบกกำหนดยุทธศาสตร์กองทัพบก (พ.ศ. 2560 - 2579) มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การสนับสนุนความมั่นคงภายใน เพื่อแก้ไขปัญหาเสถียรภาพในทุกระดับทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยอาศัยกลไกหลัก คือ กองกำลังป้องกันชายแดน ทั้งนี้ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีกองกำลังสุรศักดิ์มนตรีเป็นกองกำลังป้องกันชายแดน โดยจัดกำลังจากกองพลทหารราบที่ 3 บูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยขึ้นควบคุมทางยุทธการ (กองกำลังทหารพราน ตำรวจตระเวนชายแดน ภาค 2 และหน่วยรักษาความสงบเรียบร้อยตามลำน้ำโขง) ร่วมกับหน่วยงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่สำคัญได้แก่ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 4 หน่วยบัญชาการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตำรวจภูธรภาค 4 และหน่วยงานด้านความมั่นคงอื่น ๆ ในประชาคม ปฏิบัติการสกัดกั้นตามแนวชายแดนภายใต้การอำนวยการของ ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีพื้นที่รับผิดชอบ 5 จังหวัดชายแดน ได้แก่ จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร¹⁰ ซึ่งมีพื้นที่ปฏิบัติการในการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวลำน้ำโขง เป็นระยะทาง 804 กิโลเมตร ถึงแม้ว่าขอบหน้าของพื้นที่ปฏิบัติการจะค่อนข้างกว้าง ซึ่งนับว่าเป็นจุดอ่อนในการสกัดกั้น แต่จากแนวทางของกองทัพบก ซึ่งใช้กองกำลังป้องกันชายแดนเป็นแกนหลัก ในการบูรณาการหน่วยงานด้านความมั่นคงที่มีหน้าที่หลักในการสกัดกั้น และปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดน ปฏิบัติงานภายใต้ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน¹¹ โดยยึดการปฏิบัติภายใต้กรอบกฎหมายพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ปี 2522¹² และ กฎอัยการศึก¹³ จึงนับว่าเป็นกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการเอาชนะพื้นที่ด้วยกลยุทธ์ จึงนับว่าเป็นจุดแข็งของฝ่ายเรา

ภาพที่ 4 พื้นที่ปฏิบัติการ 5 จังหวัดชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่ส่งผลกระทบต่อการสกัดกั้นยาเสพติด

ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิด PMESII ในการตรวจสอบในด้าน การเมือง (Political) การทหาร (Military) เศรษฐกิจ (Economic) สังคมจิตวิทยา (Social Psychology) ข้อมูลข่าวสาร (Information) และโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ดังนี้

1. **ด้านการเมือง (Political) :** รัฐบาลไทย มีความพยายามในการแก้ไขปัญหา ด้านยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาเสพติดในระดับสูง รวมถึงการกำหนดยุทธศาสตร์ และกฎหมายที่เอื้อต่อการปราบปรามยาเสพติดอย่างเหมาะสม นับว่าเป็นจุดแข็งในการแก้ไขปัญหาด้านยาเสพติด แต่จากการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองใน สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เกิดการรัฐประหารเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2564 (Tattmadaw) ทำให้มีการเข้าควบคุมพื้นที่และทำการปราบปรามชนกลุ่มน้อยกลุ่มต่อต้านอย่างจริงจัง ก่อให้เกิด การสู้รบตามแนวชายแดนไทย - สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ซึ่งเป็นอุปสรรคในการ ลำเลียงยาเสพติดผ่านพรมแดน ด้านประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ส่งผลให้มีการ เปลี่ยนเส้นทางในการขนส่งจากผ่านประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาเข้าสู่ประเทศไทยทาง

ตอนเหนือ เป็นลัทธิลอบล่าเหยียดผ่านประเทศลาวเข้าสู่ประเทศไทย ทางด้านตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นเส้นทางหลักในปัจจุบัน นับว่าเป็นอุปสรรคในการสกัดกั้นฯ

2. ด้านการทหาร (Military) จากสถานการณ์เหตุการณ์ความไม่สงบในสหภาพเมียนมาร์ส่งผลให้เกิดความไม่มั่นคงในเสถียรภาพของชนกลุ่มน้อยในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา โดยเฉพาะกลุ่มว่า United Wa State Army (UWSA) และกลุ่มโกก้าง ซึ่งเป็นกลุ่มหลักในการผลิตยาเสพติดประเภทเมทแอมเฟตามีน ที่เร่งกำลังในการผลิตเพื่อนำทุนมาพัฒนากองทัพและยุทธโศปกรณ์ ส่งผลให้มีปริมาณของยาเสพติดเข้าสู่ประเทศไทยสูงขึ้น นอกจากนี้การปฏิบัติการทางทหารของฝ่ายไทย ในพื้นที่กองกำลังผาเมือง มีการสกัดกั้นตามแนวชายแดนที่เข้มแข็ง จึงส่งผลให้ขบวนการค้ายาเสพติดเปลี่ยนเส้นทางการลำเลียงผ่านประเทศลาว เข้าสู่ประเทศไทยทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนสูงขึ้น นับว่าเป็นอุปสรรคในการสกัดกั้น

3. ด้านเศรษฐกิจ (Economic) จากวิกฤติของโรคโควิด-19 กลายเป็นปฏิภิกิริยาลูกโซ่ที่ส่งผลให้เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก รวมถึงระดับภูมิภาค และประเทศไทย การท่องเที่ยวเสียหาย สถานประกอบการปิดตัวลงและล้มละลาย และการว่างงาน ตลอดจนความยากลำบากในการประกอบอาชีพ นำไปสู่ความล้มเหลวของการประกอบธุรกิจ และทำให้การว่างงานเพิ่มมากขึ้น โดยจากการสำรวจการมีงานทำของประชากร ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในไตรมาสที่ 2 ของปี พ.ศ. 2563 มีผู้ว่างงาน จำนวน 745,000 คน ซึ่งเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าจากไตรมาสแรก ผู้คนส่วนใหญ่ไม่มีเงินออมเพื่อไว้ใช้ในสถานการณ์ฉุกเฉินมากนัก จึงทำให้เกิดปัญหาทางการเงิน ดังนั้นบุคคลส่วนหนึ่งซึ่งไม่เคยกระทำความผิดมาก่อน อาจผันตัวเองเข้าสู่วงจรอาชญากรรม เกิดเป็นอาชญากรหน้าใหม่ โดยเฉพาะคดียาเสพติดรายย่อยที่เพิ่มสูงขึ้น ตามมาด้วยคดีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกัทยาเสพติด¹⁴ จากการศึกษาของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI)¹⁵ พบว่าค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีในแต่ละคดี ซึ่งรวมทั้งเงินเดือนของผู้ที่เกี่ยวข้องค่าสถานที่ ค่าดำเนินการราชทัณฑ์และอื่น ๆ คิดเฉลี่ยเป็นเงิน 51,000 บาท ต่อ 1 คดี และพบว่ามีผู้ต้องขังคดียาเสพติดประมาณ 250,000 คน รวมเป็นค่าใช้จ่ายของรัฐจำนวน 12,750 ล้านบาทต่อปี ขณะเดียวกันเมื่อบุคคลเหล่านี้ไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ จะต้องสูญเสียรายได้สำหรับเลี้ยงครอบครัว คำนวณจากค่าแรงเฉลี่ยวันละ 318 บาท หรือ 84,000 บาทต่อคนต่อปี รวมเป็น 21,000 ล้านบาท

ซึ่งนอกจากรัฐต้องเสียค่าใช้จ่ายส่วนหนึ่งดำเนินการทางกฎหมายต่อกลุ่มบุคคลเหล่านี้เป็นจำนวนมากแล้ว ยังมีกลุ่มอาชญากรที่พร้อมจะเข้าร่วมขบวนการยาเสพติดเพิ่มขึ้น นับว่าเป็นอุปสรรคในการสกัดกั้น

4. ด้านสังคมจิตวิทยา (Social Psychology) เป็นที่ทราบกันดีว่าผลกระทบที่เกิดจากการติดยาเสพติดนั้น มีมากมายทั้งทางร่างกายและจิตใจ ล้วนทำให้เกิดผลเสียกับผู้เสพยามหาศาล สร้างผลเสียให้เกิดขึ้นกับครอบครัว ชุมชน และสังคมของผู้ติดยาเสพติด ในกระบวนการบำบัดอาการติดยาของผู้ที่ติดยาเสพติด จึงมุ่งเน้นการบำบัดทางด้านพฤติกรรมและจิตใจควบคู่กันไป จึงจะทำให้การบำบัดอาการติดยาเสพติดนั้นประสบความสำเร็จในที่สุด ด้วยปัญหาติดยาเสพติดทำให้ผู้ป่วยหลายคนต้องเผชิญกับการไม่ได้รับการยอมรับในสังคม ไม่กล้าเผชิญหน้ากับความจริง เพราะกลัวที่จะถูกตราหน้าว่าเคยรักษาอาการติดยา ทำให้ไม่อดทนต่อความยากลำบากในการกลับเข้าสู่สังคมปกติ จนล้มเลิกไปในที่สุด และหวนเข้าสู่การกระทำที่สร้างความเดือดร้อนให้กับสังคม เช่น การลักเล็กขโมยน้อย การก่อความเดือดร้อนในสังคม ไปสู่การก่ออาชญากรรมที่อาจจะสร้างผลกระทบร้ายแรงให้กับสังคมในที่สุด¹⁶ เช่น การที่กลุ่มผู้ติดยาเสพติดเข้าร่วมขบวนการค้ายาเสพติด นับว่าเป็นอุปสรรคในการดำเนินการ

5. ด้านข้อมูลข่าวสาร (Information) สถานการณ์ยาเสพติดโดยภาพรวมในห้วงที่ผ่านมาพบว่าคุณภาพรุนแรงในการลำเลียงยาเสพติดที่มาจากสามเหลี่ยมทองคำ (รัฐฉาน สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา) ค่อนข้างสูง โดยเฉพาะในการลักลอบลำเลียงเข้ามายังพื้นที่เมืองต้นฝิ่น แขวงบ่อแก้ว ผ่านสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเข้าสู่ประเทศไทย โดยพื้นที่นำเข้าหลักคือพื้นที่ อำเภอมืองหนองคาย อำเภอโพนพิสัย อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย อำเภอเมืองบึงกาฬ อำเภอบึงโขงหลง อำเภอบุงคล้า จังหวัดบึงกาฬ อำเภอบ้านแพง อำเภอท่าอุเทน อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม อำเภอห้วยน้ำใหญ่ อำเภอเมืองมุกดาหาร อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร โดยพบว่ามีความเชื่อมโยงกับเครือข่ายการค้ายาเสพติดทางภาคเหนือตอนล่าง และภาคกลาง โดยในห้วงเวลาปัจจุบันยังคงปรากฏข่าวสารการเตรียมนำยาเสพติด (ยาบ้า เอ็กซ์ตาซีและไอซ์) ปริมาณมาก มาพักคอยในพื้นที่ประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเตรียมนำ

ข้ามเข้ามาตามปริมาณของการสั่งซื้อ และเพื่อทดแทนยาเสพติดที่ถูกจับกุมไปก่อนหน้านี้ ซึ่งการนำเข้าในห้วงนี้ นอกจากการใช้ช่องทางธรรมชาติ ที่ใช้เรือกีบติดเครื่องยนต์ กับแรงงานคนเป็นหลักในการลักลอบนำเข้าแล้ว ยังมีการนำเข้าโดยซุกซ่อนมากับรถยนต์ หรือ สัมภาระของผู้โดยสารที่เดินทางระหว่างประเทศ โดยข้อมูลเชิงลึก¹⁷ แหล่งผลิตอยู่ในพื้นที่ รัฐฉานเหนือ เป็นของกลุ่มว่าเหนือและพื้นที่รัฐฉานใต้ เป็นของกลุ่มว่าใต้ United Wa State Army (UWSA) กลุ่มมูเซอและกลุ่มอาฮา เครือข่ายขบวนการในพื้นที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านตรงข้ามพื้นที่รับผิดชอบกองกำลังสุรศักดิ์มนตรี แขวงไชยะบุรี-แขวงเวียงจันทน์ 8 เครือข่าย นครหลวงเวียงจันทน์-แขวงบอลิคำไซ 24 เครือข่าย แขวงบอลิคำไซ 16 เครือข่าย แขวงคำม่วน 11 เครือข่าย และแขวงสะหวันนะเขต 5 เครือข่าย สำหรับเครือข่ายขบวนการค้ายาเสพติดชาวไทยในพื้นที่รับผิดชอบ 5 จังหวัดรวม 94 เครือข่าย เส้นทางลำเลียงจากแหล่งผลิตสหภาพเมียนมาร์ เข้าสู่แหล่งพักคอยใหญ่แขวงหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 2 แนวทาง และเส้นทางลำเลียงจากแหล่งพักคอยใหญ่ สู่อำเภอพักคอยตามแนวชายแดนพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 3 แนวทาง แหล่งพักคอยนอกประเทศด้านประเทศลาว มีแหล่งพักคอยตามแนวชายแดนเตรียมส่งข้ามลำน้ำโขงสู่ประเทศไทย 32 แห่ง เส้นทางลำเลียงภายในประเทศเส้นทางหลัก 6 เส้นทาง และเส้นทางรอง 4 เส้นทาง ซึ่งจากสถานการณ์ด้านการข่าวในปัจจุบันพบว่า มีกลุ่มขบวนการจำนวนมากทั้งภายใน และภายนอกประเทศ เตรียมการในการลักลอบนำเข้ายาเสพติดจากสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ผ่านประเทศลาวเข้าสู่ประเทศไทยทางพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ซึ่งมีสภาพภูมิประเทศเป็นช่องทางเปิด สามารถลักลอบนำเข้าได้ตลอดแนว นับว่าเป็นอุปสรรคในการสกัดกั้นฯ อย่างแท้จริง

6. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructor) จากยุทธศาสตร์เส้นทางสายไหมทางทะเลของจีนซึ่งเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์เชิงรุกในกรอบ One Belt One Road เพื่อขยายบทบาทอิทธิพลของจีนบนเวทีโลก ถ่วงดุลอำนาจกับสหรัฐอเมริกา พัฒนาเศรษฐกิจจีนอย่างยั่งยืนด้วยการขยาย Soft Power ผ่านการสร้างเชื่อมโยง และความร่วมมือรอบด้านกับนานาประเทศในพื้นที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้¹⁸ โดยมีความพยายามที่จะสร้างเส้นทางออกสู่ทะเล ส่งผลให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ก้าวกระโดด โดยเฉพาะสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งมีแผนยุทธศาสตร์เพิ่มความสามารถแข่งขัน จากการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมครั้งใหญ่ เพื่อปลดล็อกภูมิศาสตร์ประเทศที่ไม่ติดทะเล Land-Locked สู่ประเทศ Land-Linked และก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมต่อการขนส่ง Transit Hub ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เชื่อมโลกการค้าการลงทุนในภูมิภาคอาเซียน ทั้งประเทศไทย มาเลเซีย เวียดนาม สิงคโปร์สู่ประเทศจีน¹⁹ ซึ่งอาจเอื้อประโยชน์ต่อการลักลอบลำเลียงยาเสพติดเข้าสู่ประเทศไทย และส่งผ่านไปยังประเทศที่สาม ประกอบกับเครือข่ายเส้นทางคมนาคมในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ซึ่งเชื่อมโยงกับโครงข่ายเส้นทางภายในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย นับว่ามีสภาพเส้นทางที่ดี และมีโครงข่ายเส้นทางจำนวนมาก ซึ่งจะเอื้อประโยชน์ต่อกลุ่มขบวนการค้ายาเสพติด ในการลักลอบลำเลียงส่งไปยังพื้นที่ภายในประเทศ และส่งต่อไปยังประเทศที่สาม ทั้งนี้ นับว่าเป็นอุปสรรคในการสกัดกั้นฯ ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง

ปัญหาและอุปสรรคในการสกัดกั้นยาเสพติดพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ในการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการสกัดกั้นยาเสพติด ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ผู้วิจัยใช้หลัก 4M ประกอบด้วย ด้านบุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์หรือยุทธโธปกรณ์ (Material) และการบริหารจัดการ (Management) รายละเอียดมีดังนี้

1. ด้านกำลังคน (Man) จากอัตราการจัดเฉพาะกิจของกองกำลังป้องกันชายแดน มีการสับเปลี่ยนกำลังตามวงรอบ ส่งผลให้กำลังผลที่ปฏิบัติงานขาดความต่อเนื่องในการทำงาน กำลังพลที่มาปฏิบัติหน้าที่ใหม่ ขาดประสบการณ์และการทำงานในพื้นที่ ต้องทำการศึกษาภูมิประเทศใหม่ รวมถึงความรู้ยุทธวิธีในการสกัดกั้นยาเสพติด กฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการประสานงานหน่วยงาน และการศึกษาสภาพสังคมจิตวิทยาในพื้นที่ จึงเป็นโอกาสให้ขบวนการค้ายาเสพติดอาศัยจังหวะห้วงการสับเปลี่ยนกำลัง หรือห้วงต้นปีงบประมาณที่เจ้าหน้าที่ยังขาดความชำนาญ เร่งในการลักลอบนำยาเสพติดเข้าประเทศไทย ดังนั้นความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน

รวมถึงการฝึกอบรมให้ความรู้ และเพิ่มความชำนาญให้กับเจ้าหน้าที่ที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่อง จึงนับว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง

2. ด้านงบประมาณ (Money) มาตรการสกัดกั้นยาเสพติด จำเป็นต้องใช้งานข่าว และยุทธการที่มีประสิทธิภาพ โดยยกระดับและเพิ่มความเข้มงวด ด้วยการวางแหล่งข่าวเชิงลึก ที่เข้าถึงข่าวสารจริง ควบคู่ไปกับการใช้เทคโนโลยีเฝ้าตรวจในพื้นที่ ตลอดจนจัดกำลังลาดตระเวนที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ทันตามข่าวสารในช่องทางสุมเสี่ยง ช่องทางเฟกเล็ง และช่องทางที่พบการกระทำผิดอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งการดำเนินงานด้านข่าวและยุทธการ จำเป็นต้องใช้งบประมาณสนับสนุนจำนวนมาก ในการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนโดยเฉพาะงบบางงาน ด้านการข่าวกรอง เพื่อจัดตั้งแหล่งข่าวที่มีประสิทธิภาพ ให้ครอบคลุมพื้นที่

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์หรือยุทธโปกรณ์ (Material) ปัจจุบันยุทธโปกรณ์พิเศษ รวมถึงนวัตกรรมในการหาข่าว นับว่ามีความจำเป็นต่อการสกัดกั้นและตรวจจับยาเสพติด สารเคมี ที่ลักลอบเข้าสู่ประเทศไทยจากแนวชายแดนเป็นอย่างสูง ยุทธโปกรณ์ในลักษณะ AI เช่น ระบบ Thai LPR (กล้องวงจรปิดและการอ่านป้ายทะเบียน) สามารถตอบสนองการปฏิบัติงานได้ดีในระดับหนึ่ง แต่ยุทธโปกรณ์โดยเฉพาะซึ่งใช้ประกอบการหาข่าวและสกัดกั้น เช่น เครื่อง X-RAY รวมถึงยุทธโปกรณ์พิเศษที่ใช้ในหน่วยเฝ้าตรวจชายแดน ผู้ใช้ต้องมีความเชี่ยวชาญและได้รับการรับรองสิทธิในการใช้เครื่องมือ นั้น ๆ ซึ่งยุทธโปกรณ์ในลักษณะดังกล่าว มักจะถูกแจกจ่ายให้กับผู้ใช้/หน่วยงานที่มีขีดความสามารถเฉพาะ ดังนั้นการใช้เครื่องมือ (หน่วย) จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะมีการวางแผนการบูรณาการ การใช้เครื่องมือเฝ้าตรวจชายแดนให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านการบริหารจัดการ (Management)

4.1 ปัญหา กำลังพลที่ปฏิบัติงานในการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดน ยังขาดความรู้ในเรื่องตัวยาสเสพติดชนิดใหม่หรือสารเคมี รวมถึงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และการบังคับใช้กฎหมายต่อผู้กระทำผิด ถึงแม้ว่าจะมีการอบรมจากเจ้าหน้าที่ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาคต่าง ๆ ตามห้วงระยะเวลา แต่จากการหมุนเวียนกำลังพล ทำให้

กำลังพลที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ใหม่ยังขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน ดังนั้นการฝึกอบรมให้ความรู้จากหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญโดยเฉพาะ เช่น สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน และหน่วยงานด้านกฎหมาย ให้กับกำลังพลที่เข้าปฏิบัติงาน จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

4.2 ปัญหาเรื่องภารกิจ โดยแท้จริงแล้วกองกำลังป้องกันชายแดน มีภารกิจหลักคือการป้องกันชายแดน สำหรับภารกิจการงานด้านสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดน เป็นการปฏิบัติการทางทหารที่ไม่ใช้สงคราม (MOOTWAR) ซึ่งเป็นพันธกิจอีกกึ่งหนึ่ง ซึ่งการที่หน่วยได้รับมอบหมายภารกิจหลายประการในห้วงเวลาเดียวกัน อาจส่งผลให้ตอบสนองภารกิจในการสกัดกั้นได้ไม่เต็มที่ ดังนั้นการจัดทำคำสั่งยุทธการ เพื่อแบ่งมอบภารกิจให้กับหน่วยรอง ฝ่ายอำนวยการจึงควรมองในเรื่องศักยภาพ และพันธกิจอื่น ๆ ของหน่วยประกอบการพิจารณา รวมถึงการจัดกำลังหน่วยในอัตราให้มีกำลังเพียงพอต่อทุกพันธกิจ นับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

4.3 ปัญหาการบูรณาการ ในการป้องกันและสกัดกั้นยาเสพติด มีหลายหน่วยงานปฏิบัติการในพื้นที่เดียวกัน มีความจำเป็นเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องมีการบูรณาการอย่างแน่นแฟ้นและจริงจัง แต่จากการที่ทุกหน่วยมีงบประมาณในการปฏิบัติการตามแผนงานโครงการของตนเอง รวมถึงเพื่อการตอบสนองนโยบาย มาตรการ และยุทธศาสตร์ของหน่วยเหนือ ซึ่งมีความแตกต่างกัน หากโดยเฉพาะการดำเนินการต่อนักค้ารายสำคัญ ซึ่งต้องการการรักษาความลับเป็นอย่างสูง รวมถึงการบูรณาการด้านการข่าวเกี่ยวกับเป้าหมายเชิงลึก ส่งผลให้ขาดการบูรณาการที่แท้จริง ดังนั้นการจัดตั้งศูนย์ประสานงาน และประชาคมหน่วยงานในการสกัดกั้น จึงเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาในการบูรณาการด้านการข่าว การยุทธการ และการประสานความร่วมมือในการปฏิบัติ

4.4 ปัญหาด้านการข่าวกรอง งานข่าวกรองเป็นหัวใจของการสกัดกั้นยาเสพติดตามพื้นที่ชายแดน แต่ในเรื่องของงบประมาณ ชีตความสามารถของเจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสาร/หน่วยงานด้านข่าว รวมถึงความไม่เพียงพอของเครื่องมือเฝ้าตรวจและสกัดกั้น ล้วนเป็นจุดอ่อนในการดำเนินงานด้านการข่าวกรองทั้งสิ้น ดังนั้นการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่

ด้านการข่าว การเพิ่มเครื่องมือเฝ้าตรวจให้กับหน่วยงานรับผิดชอบอย่างเหมาะสม รวมถึงการพัฒนากระบวนข้อมูล (Big Data) ของหน่วยงานได้อย่างสมบูรณ์ จะส่งผลให้งานด้านการข่าวและการสกัดกั้นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนของกองกำลังสุรศักดิ์มนตรีที่สามารถที่จะดำเนินการ ได้ดังนี้

1. การเพิ่มประสิทธิภาพด้านกำลังพล

1.1 การจัดเตรียมความพร้อมด้านกำลังพลที่จะออกปฏิบัติงาน ให้มีความพร้อมและเกิดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน โดยคงกำลังพลที่ปฏิบัติงานในปีงบประมาณที่ผ่านมาไว้อย่างน้อย 50 % และฝึกอบรมให้ความรู้ตามตำแหน่งต่อกำลังพลที่จะบรรจุใหม่ ตั้งแต่ที่ตั้งปกติเป็นระยะเวลา 6 เดือน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ทันทีเมื่อมีการสับเปลี่ยนกำลัง

1.2 การเพิ่มพูนความรู้ ชีตความสามารถ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานให้กับกำลังพลที่เข้ามาปฏิบัติงานตามแผนสกัดกั้น โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย และเทคนิคในการปฏิบัติการสกัดกั้น มาอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับข้อกฎหมาย ขอบเขตหน้าที่ รวมถึงเทคนิคในการสกัดกั้นต่าง ๆ เช่น การเทคนิคการสืบสวน การตั้งจุดตรวจจุดสกัด การปฏิบัติในการเข้าปิดล้อมตรวจค้น การรวบรวมหลักฐาน และอื่น ๆ

1.3 จัดอบรม Unit School โดยหน่วยในอัตรา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ ให้กับกำลังพลที่เข้ามาปฏิบัติงานได้อย่างทั่วถึง

2. การเพิ่มประสิทธิภาพด้านงานข่าวกรอง

2.1 เพิ่มขีดความสามารถในงานด้านการข่าวกรอง โดยการจัดตั้งแหล่งข่าวเจาะเป้าหมาย (Counter Intelligence : CI) ให้ครบทุกกลุ่มเป้าหมาย วางแหล่งข่าวเฝ้าตรวจ/แจ้งเตือนในพื้นที่สนใจกำหนด (Named Area of Interest : NAI) ให้ได้มากที่สุด

รวมถึงจัดตั้งแหล่งข่าวประชาชน และผู้ให้ข่าวสาร (Information : IF) ให้ครอบคลุมพื้นที่ปฏิบัติการ

2.2 จัดตั้งประชาคมข่าวกรองด้านการสกัดกั้น เพื่อบูรณาการด้านการข่าว การกำหนดบัญชีเป้าหมาย การติดตามเป้าหมาย การประสานข้อมูลรวมทั้งการจัดตั้ง แอปพลิเคชันในการกระจายข่าวสารให้รวดเร็วทันเวลาในการแจ้งเตือน

2.3 พัฒนาระบบฐานข้อมูล (Big Data) ของกองกำลังสุรศักดิ์มนตรี ให้เป็นรูปธรรม สามารถตอบสนองความต้องการข่าวสาร/ข่าวกรองให้กับหน่วยในอัตรา และหน่วยในประชาคมสกัดกั้นได้ นอกจากนี้ยังต้องจัดทำระบบเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานด้านการสกัดกั้น และปราบปรามยาเสพติดได้อย่างเป็นรูปธรรม

3. การเพิ่มประสิทธิภาพด้านยุทธการ

3.1 จัดกำลังเพิ่มเติม เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ครอบคลุมทุกพันธกิจ โดยเฉพาะงานด้านการสกัดกั้นและเฝ้าตรวจชายแดน ควรเพิ่มอัตรากิจเฉพาะกิจให้หน่วยฯ มีอัตราที่เพียงพอที่จะสามารถปฏิบัติ และตอบสนองภารกิจได้ นอกจากนี้ควรเพิ่มอัตราให้กับหน่วยงานเฉพาะทาง (Specialist) ที่มาสนับสนุนกองกำลังสุรศักดิ์มนตรี ในแผนงานสกัดกั้น เช่น สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค 4 ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน และหน่วยงานด้านการบังคับคดีต่าง ๆ รวมถึงเจ้าหน้าที่ด้านกฎหมาย โดยบรรจุอัตราในส่วนของนายทหาร พระธรรมนูญ และที่ปรึกษาด้านกฎหมาย เพื่อแก้ไขปัญหาทางกฎหมายที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที

3.2 ทบทวนหลังการปฏิบัติ (AAR) เพื่อผลิตบทเรียนการรบ โดยกำหนดแนวทางการปฏิบัติรวมถึงจัดทำแผนเผชิญเหตุเมื่อพบสถานการณ์เช่นเดียวกับกรณีศึกษาในอนาคต

3.3 จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานตามตำแหน่งพร้อมแจกจ่าย และฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ความเข้าใจในกิจ และขั้นตอน ที่ต้องปฏิบัติโดยชัดเจน

3.4 จัดตั้งศูนย์ประสานงาน/ควบคุมการปฏิบัติ เพื่อให้ทุกหน่วยในประชาคมมีการวางแผนด้านยุทธการร่วมกัน มีการกำหนดเป้าหมาย และพัฒนาความก้าวหน้า

ในการปฏิบัติต่อเป้าหมายตามห้วงระยะเวลา รวมทั้งให้หน่วยฯ มีความเข้าใจในการปฏิบัติ และบูรณาการ/การประสานการใช้กำลัง และการบังคับใช้กฎหมายร่วมกัน

3.5 จัดทำแผนการบูรณาการ การใช้เครื่องมือเฝ้าตรวจชายแดนจากหน่วย ที่มีขีดความสามารถในการเฝ้าตรวจชายแดน ให้มีการปฏิบัติที่สอดคล้อง และสนับสนุนหน่วย ทางยุทธวิธีได้อย่างเหมาะสม

4. การเพิ่มประสิทธิภาพด้านยุทธโปกรณ์เครื่องมือเฝ้าตรวจ และเทคโนโลยี

4.1 สนับสนุนเครื่องมือเฝ้าตรวจระดับหน่วย ซึ่งเป็นยุทธโปกรณ์ที่มี เทคโนโลยีไม่สูงนัก กำลังพลในหน่วยปฏิบัติสามารถเรียนรู้ และใช้งานได้ง่าย เช่น กล้องตรวจ การณ์กำลังขยายสูง, กล้องตรวจการณ์ในเวลากลางคืน (Night Vision) โดรนตรวจการณ์ขนาดเล็ก พร้อมจัดฝึกอบรมให้เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการมีขีดความสามารถระดับผู้ใช้งาน

4.2 สนับสนุนโครงการจัดหาเครื่องมือเฝ้าตรวจ ของหน่วยเฝ้าตรวจชายแดน ได้แก่ ระบบวิเคราะห์เป้าหมายของเรดาร์ กล้องตรวจการณ์กำลังขยายสูงที่สามารถรองรับระยะ ตรวจการณ์ของเรดาร์ภาคพื้น (32 กม.) ได้ แผนที่ดิจิทัล (GIS) โดรนตรวจการณ์ทางยุทธวิธี และเครื่องมือเฝ้าตรวจภาคพื้น (Border sensor) ให้เพียงพอต่อความต้องการใช้งาน

4.3 สนับสนุนเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ให้กับหน่วยงานด้านการบูรณาการ

บทที่ 3

บทอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง และปัญหา อุปสรรคในการสกัดกั้น ยาเสพติดตามแนวชายแดนของกองกำลังสุรศักดิ์มนตรี ทำให้กำหนดแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดน ในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ดังที่ได้เสนอปัญหาในบทที่ 2 ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัญหาในการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีจุดอ่อนคือ ขอบเขตพื้นที่ปฏิบัติการมีความกว้างด้านหน้ามาก และเส้นเขตแดนเป็นลำน้ำโขง ซึ่งยากต่อการสกัดกั้น เนื่องจากกลุ่มขบวนการค้ายาเสพติด สามารถลักลอบลำเลียงยาเสพติดเข้าสู่ประเทศไทยได้ตลอดแนวสอดคล้องกับ สรุปผลการปฏิบัติงานประจำปี 2565 ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน²⁰

จากยุทธศาสตร์กองทัพบก ใช้กองกำลังป้องกันชายแดน ในการบูรณาการ การสกัดกั้น และปราบปรามยาเสพติดตามแนวชายแดน เป็นการเอาชนะพื้นที่ด้วยกลยุทธ์ ซึ่งเป็นจุดแข็งของฝ่ายเรา อย่างไรก็ตามพบว่ามียุโรปสรรค จากการเปลี่ยนแปลงพื้นที่การนำเข้าหลัก จากภาคเหนือตอนบน มาเป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน สภาพเศรษฐกิจตกต่ำ ผลักดัน บุคคลทั่วไปเข้าสู่กลุ่มขบวนการสูงขึ้น การไม่สามารถบำบัดและคืนคนดีสู่สังคมได้โดยง่าย สภาพภูมิประเทศ/เส้นทางเครือข่ายการคมนาคม ที่เอื้อประโยชน์ต่อกลุ่มขบวนการ ในการลักลอบลำเลียงง่าย รวมถึงการมีอยู่ของเครือข่ายขบวนการยาเสพติดทั้งภายใน และภายนอก ประเทศจำนวนมาก ที่เตรียมลักลอบลำเลียงยาเสพติดจำนวนมากเข้าสู่ประเทศไทย ผ่านแนวชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ล้วนเป็นปัญหาในการสกัดกั้นที่สำคัญ ทั้งสิ้น ข้อมูลตามสรุปสถานการณ์ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ในปัจจุบัน (ประกอบการตรวจราชการครั้งที่ 1 / มี.ค.2566) สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค 4²¹

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยหลายเรื่องที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวคิด และแนวทาง ในการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดน 5 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ได้ดังนี้

การเพิ่มประสิทธิภาพด้านกำลังพล

1. การจัดเตรียมความพร้อมด้านกำลังพลที่จะออกปฏิบัติงาน ให้มีความพร้อม และเกิดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน โดยคงกำลังพลที่ปฏิบัติงานในปีงบประมาณที่ผ่านมาไว้ อย่างน้อย 50 % และฝึกอบรมให้ความรู้ตามตำแหน่งต่อกำลังพลที่จะบรรจุใหม่ ตั้งแต่ที่ตั้งปกติ เป็นระยะเวลา 6 เดือน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ทันทีเมื่อมีการสับเปลี่ยนกำลัง มีงานวิจัยที่ สนับสนุนสอดคล้อง ได้แก่ งานวิจัยของ พันเอกศรันย์ รอดบุญธรรม²² เรื่องการพัฒนาการปราบปราม ยาเสพติด ของกองกำลังผาเมือง ในพื้นที่ 5 อำเภอชายแดนของจังหวัดเชียงใหม่ (วิทยาลัยกองทัพบก พ.ศ.2560) ที่กล่าวว่า “การหมุนเวียนกำลังพลในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการปราบปรามยาเสพติด ต้องจัดให้มีการเตรียมการก่อนการปฏิบัติงาน ณ ที่ตั้งปกติ ต้องมีการถ่ายทอดข้อมูลด้าน การข่าว และการปฏิบัติงานสำคัญ ระหว่างกำลังพลชุดเก่า และกำลังพลชุดใหม่ที่จะไป สับเปลี่ยน”

2. การเพิ่มพูนความรู้ ชีตความสามารถ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ให้กับกำลังพลที่เข้ามาปฏิบัติงานตามแผนสกัดกั้น โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการ บังคับใช้กฎหมาย และเทคนิคในการปฏิบัติการสกัดกั้น มาอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ ข้อกฎหมาย ขอบเขตหน้าที่ รวมถึงเทคนิคในการสกัดกั้นต่าง ๆ เช่น การเทคนิคการสืบสวน การตั้งจุดตรวจจุดสกัด การปฏิบัติในการเข้าปิดล้อมตรวจค้น การรวบรวมหลักฐาน และอื่น ๆ รวมทั้งจัดอบรม Unit School โดยหน่วยในอัตรา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ ให้กับ กำลังพลที่เข้ามาปฏิบัติงานได้อย่างทั่วถึง มีงานวิจัยที่สนับสนุนสอดคล้อง ได้แก่ งานวิจัยของ พันเอกจิตรเทพ ตรีวิมล²³ เรื่องการพัฒนาการสกัดกั้น และปราบปรามยาเสพติดที่เข้มแข็งของ กองกำลังผาเมือง ในพื้นที่อำเภอชายแดน จังหวัดเชียงใหม่ และเชียงราย ที่กล่าวว่า “การพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ด้านการสกัดกั้นปราบปรามยาเสพติดในทุกมิติ ให้ความรู้

และทักษะในการปฏิบัติงาน ทั้งด้านกฎหมาย เครื่องมือ อุปกรณ์เทคโนโลยีในการฝึกศึกษาตั้งแต่ในที่ตั้งปกติ” “ใช้กำลังพลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ เป็นผู้ให้การอบรม และถ่ายทอดประสบการณ์”

การเพิ่มประสิทธิภาพด้านงานข่าวกรอง

การจัดตั้งแหล่งข่าวและผู้ให้ข่าวสาร ให้ครอบคลุมพื้นที่ปฏิบัติการ และจัดตั้งประชาคมข่าวกรองด้านการสกัดกั้น เพื่อบูรณาการด้านการข่าวการกำหนดบัญชีเป้าหมาย การติดตามเป้าหมาย การประสานข้อมูล รวมทั้งการจัดตั้งแอปพลิเคชันในการกระจายข่าวสารให้รวดเร็วทันเวลาในการแจ้งเตือน รวมทั้งพัฒนาระบบฐานข้อมูล (Big Data) ของกองกำลังสุรศักดิ์มนตรี พร้อมจัดทำระบบเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานด้านการสกัดกั้น และปราบปรามยาเสพติดให้เป็นรูปธรรม มีงานวิจัยที่สนับสนุนสอดคล้อง ได้แก่ งานวิจัยของ พันเอก ธงชัย มีอนันต์²⁴ เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดของหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารม้าที่ 3 ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ที่กล่าวว่า “การพัฒนาข่าวกรองยาเสพติด ให้สามารถเชื่อมโยงงานการข่าวในทุกมิติ โดยมีการบูรณาการงานด้านการข่าว ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามยาเสพติดเพื่อรวบรวมข่าวสารภายนอก และภายในประเทศ” “มีการจัดระบบข้อมูลข่าวสารยาเสพติดให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถใช้ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรวบรวมข่าวสาร วิเคราะห์ และกระจายข่าวสารให้หน่วยที่รับผิดชอบใช้ได้อย่างทั่วถึง”

การเพิ่มประสิทธิภาพด้านยุทธการ

1. จัดกำลังเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ครอบคลุมทุกพันธกิจ โดยเฉพาะงานด้านการสกัดกั้นและเฝ้าตรวจชายแดน ควรเพิ่มอัตราการจัดเฉพาะกิจให้หน่วยมีอัตราที่เพียงพอที่จะสามารถปฏิบัติ และตอบสนองภารกิจได้ นอกจากนี้ควรเพิ่มอัตราให้กับหน่วยงานเฉพาะทาง (Specialist) ที่มาสนับสนุน ในแผนงานสกัดกั้น รวมถึงเจ้าหน้าที่ด้านกฎหมาย โดยบรรจุอัตราในส่วนของนายทหารพระธรรมนูญ และที่ปรึกษาด้านกฎหมาย เพื่อแก้ไขปัญหาทางกฎหมายที่อาจเกิดขึ้น มีงานวิจัยที่สนับสนุนสอดคล้อง ได้แก่ งานวิจัยของ

พันเอก เดชพร บุญยรัตพันธุ์ เรื่องแนวทางการแก้ไขปัญหากลุ่มชนยาเสพติดบริเวณแนวชายแดน กรณีศึกษา 5 อำเภอจังหวัดเชียงใหม่²⁵ ที่กล่าวว่า “เพิ่มอัตรากำลังพลที่ขึ้นปฏิบัติงานชายแดน และแบ่งหน้าที่ให้ชัดเจน ปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ยาเสพติด และวิธีการปฏิบัติของกลุ่มขบวนการชนยาเสพติดที่เปลี่ยนรูปแบบการปฏิบัติ โดยนำรูปแบบการปฏิบัติของหน่วยงานที่ปฏิบัติงานปราบปรามยาเสพติดหลาย ๆ หน่วยมาประยุกต์ใช้เข้าด้วยกัน” “เพิ่มอัตรานายทหารพระธรรมนูญของหน่วยที่ปฏิบัติหน้าที่ชายแดน เพื่อให้การปฏิบัติของกำลังพลไม่ขัดต่อหลักกฎหมาย”

2. จัดทำบททบทวนหลังการปฏิบัติ (AAR) เพื่อผลิตบทเรียนจากการรบเพื่อกำหนดแนวทางในการปฏิบัติ รวมถึงแผนเผชิญเหตุเมื่อพบสถานการณ์เช่นเดียวกับกรณีศึกษาในอนาคต พร้อมจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานตามตำแหน่งพร้อมแจกจ่าย และฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ความเข้าใจในกิจ และขั้นตอนที่ต้องปฏิบัติโดยชัดเจน มีงานวิจัยที่สนับสนุนสอดคล้อง ได้แก่ งานวิจัยของ พันเอก จิตรเทพ ตรีวิมล²⁶ เรื่อง การพัฒนาการสกัดกั้น และปราบปรามยาเสพติดที่เข้มแข็งของกองกำลังผาเมือง ในพื้นที่อำเภอชายแดน จังหวัดเชียงใหม่ และเชียงราย ที่กล่าวว่า “ปรับปรุงวิธีการปฏิบัติจากการทบทวนหลังการปฏิบัติ เพื่อให้เท่าทันรูปแบบการปฏิบัติของกลุ่มขบวนการค้ายาเสพติดที่เปลี่ยนแปลง” และ “จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานในเรื่องที่สำคัญ เช่น เทคนิคการตั้งจุดตรวจจุดสกัด รวมทั้งจัดทำบทเรียนเป็นหลักฐานเอกสารเพื่อใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน”

3. จัดตั้งศูนย์ประสานงาน/ควบคุมการปฏิบัติ เพื่อให้ทุกหน่วยในประชาคมมีการวางแผนด้านยุทธการร่วมกัน มีความเข้าใจในการปฏิบัติ และบูรณาการ/การประสานการใช้กำลัง และการบังคับใช้กฎหมายร่วมกัน รวมทั้งจัดทำแผนการบูรณาการการใช้เครื่องมือเฝ้าตรวจชายแดน จากหน่วยที่มีขีดความสามารถในการเฝ้าตรวจชายแดน ให้มีการปฏิบัติที่สอดคล้อง และสนับสนุนหน่วยทางยุทธวิธีได้อย่างเหมาะสม มีงานวิจัยที่สนับสนุนสอดคล้อง ได้แก่ งานวิจัยของ พันเอก ธีรธรรมา นวลศรีฉาย เรื่องแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ในพื้นที่ชายแดนจังหวัดเชียงใหม่²⁷ ที่เสนอว่า “การบูรณาการในการสกัดกั้น และปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่ชายแดนนั้น ต้องมี

การบูรณาการวางแผนงานร่วมกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาเสพติด”

การเพิ่มประสิทธิภาพด้านยุทธโปกรณ์เครื่องมือเฝ้าตรวจและเทคโนโลยี

1. สนับสนุนเครื่องมือเฝ้าตรวจระดับหน่วย ซึ่งเป็นยุทธโปกรณ์ที่มีเทคโนโลยีไม่สูงนัก กำลังพลในหน่วยปฏิบัติสามารถเรียนรู้ และใช้งานได้ง่าย รวมทั้งสนับสนุนโครงการจัดหาเครื่องมือเฝ้าตรวจ ของหน่วยเฝ้าตรวจชายแดนให้เพียงพอต่อความต้องการใช้งาน มีงานวิจัยที่สนับสนุนสอดคล้อง ได้แก่ งานวิจัยของ พันเอก ธงชัย มือนันต์²⁸ เรื่องแนวทางการแก้ไขปัญหาเสพติดของ หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารม้าที่ 3 ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ที่กล่าวว่า “ควรมีการสนับสนุนยุทธโปกรณ์พิเศษในพื้นที่ อาทิ ระบบเครื่องมือเฝ้าตรวจชายแดน เพื่อติดตั้งในพื้นที่ล่อแหลมที่เจ้าหน้าที่ไม่สามารถจัดกำลังดูแลได้อย่างทั่วถึง และเครื่องมือตรวจสอบเสพติดแบบพกพา เพื่อให้สามารถตรวจค้นได้มากขึ้น เครื่องมือพิเศษในการตรวจค้นยาเสพติดในยานพาหนะขนาดใหญ่ เช่น รถเอกซเรย์ โดยจัดประจำจุดตรวจตามเส้นทางหลัก เพื่อตรวจหาสารเสพติด ที่ลำเลียงซุกซ่อนมากับยานพาหนะ”

2. สนับสนุนเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ ให้กับหน่วยงานด้านการบูรณาการ มีงานวิจัยที่สนับสนุนสอดคล้อง ได้แก่ งานวิจัยของ พันเอก จิตรเทพ ตรีวิมล เรื่องการพัฒนาการสกัดกั้น และปราบปรามยาเสพติดที่เข้มแข็งของกองกำลังผาเมือง ในพื้นที่อำเภอชายแดน จังหวัดเชียงใหม่ และเชียงราย²⁹ ที่กล่าวว่า “การนำเทคโนโลยีมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เช่น ระบบภูมิสารสนเทศทหาร (GIS) พัฒนาระบบฐานข่าว (Data Base) และระบบแจ้งเตือนในรูปแบบของ Big Data ที่สามารถเชื่อมโยงกับระบบฐานข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง”

บทที่ 4

บทสรุป

การวิจัยเชิงยุทธศาสตร์เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพ การสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ตรวจสอบสถานะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ ที่ส่งผลกระทบต่อ การสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2) อธิบายสภาพปัญหาด้านการสกัดกั้น และผลกระทบต่อ การสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน รวมทั้งกฎหมาย/ยุทธศาสตร์/นโยบาย/ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง 3) เพื่อสังเคราะห์การเพิ่มประสิทธิภาพ การสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ดำเนินการวิจัยโดย การศึกษาเอกสาร ในห้วงระหว่างเดือนธันวาคม 2565 - เดือนพฤษภาคม 2566 ผลการวิจัยสรุป ได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพ การสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จะสามารถดำเนินการได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม หน่วยงานรับผิดชอบต้องปรับปรุง และพัฒนาขีดความสามารถของหน่วย และกำลังพล รวมถึงการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานในด้านการสกัดกั้น ให้สามารถรับมือกับภัยคุกคามด้านยาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบได้ โดยต้องทำการปรับปรุง/พัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านกำลังพล หน่วยที่จัดกำลังขึ้นปฏิบัติงานต้องรักษาความต่อเนื่องในการปฏิบัติงานโดยจัดเตรียมกำลังพลที่จะออกปฏิบัติงานให้มีความพร้อมตั้งแต่ที่ตั้งปกติ และต้องคงยอดกำลังพลที่ปฏิบัติงานในปีงบประมาณที่ผ่านมาไว้อย่างน้อย 50% เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ทันทีเมื่อมีการสับเปลี่ยนกำลัง อีกทั้งต้องพัฒนาขีดความสามารถให้กับกำลังพล โดยการจัดฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ ทั้งจากหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ และการ

จัดฝึกอบรมภายในหน่วยแบบ Unit School เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้กับกำลังพลที่เข้ามาปฏิบัติงานได้อย่างทั่วถึง

2. ด้านงานข่าวกรอง ต้องจัดตั้งแหล่งข่าวในทุกระดับ ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย และพื้นที่สนใจกำหนด (NAI) รวมถึงจัดตั้งแหล่งข่าวประชาชน และผู้ให้ข่าวสาร (FI) ให้ครอบคลุมพื้นที่ปฏิบัติการ และทำการบูรณาการด้านการข่าวโดยจัดตั้งประชาคมข่าวกรองด้านการสกัดกั้น มีการกำหนดบัญชีเป้าหมาย การแบ่งมอบการติดตามเป้าหมาย และการประสานข้อมูล รวมทั้งกระจายข่าวสารแจ้งเตือนให้รวดเร็วทันเวลา นอกจากนี้การพัฒนาระบบฐานข้อมูล (Big Data) ให้เป็นรูปธรรม จะเป็นหัวใจของงานด้านการข่าวในการสกัดกั้น และปราบปรามยาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านยุทธการ ต้องจัดกำลังเพิ่มเติม ควรเพิ่มอัตราการจัดเฉพาะกิจให้หน่วยฯ มีอัตราที่เพียงพอที่จะสามารถปฏิบัติการกิจได้ รวมถึงเพิ่มอัตราให้กับหน่วยงานเฉพาะทาง (Specialist) ที่มาสนับสนุนในแผนงานสกัดกั้น เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที นอกจากนี้การจัดทำทบทวนหลังการปฏิบัติ (AAR) และการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานตามตำแหน่งนับว่าเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติงาน สำหรับหัวใจในการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการปฏิบัติงาน คือการจัดตั้งศูนย์ประสานงาน/ควบคุมการปฏิบัติ เพื่อให้หน่วยฯ มีความเข้าใจในการปฏิบัติ และบูรณาการ/การประสานการใช้กำลัง และการบังคับใช้กฎหมายร่วมกัน รวมถึงการจัดทำแผนการบูรณาการ การใช้เครื่องมือเฝ้าตรวจชายแดน จะสามารถทำให้สามารถสนับสนุนงานด้านการเฝ้าตรวจ ให้กับหน่วยทางยุทธวิธีได้อย่างเหมาะสม และเพียงพอ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ในการปฏิบัติงานด้านการสกัดกั้น ปัจจัยสำคัญคือ งานด้านการข่าวกรอง และการเฝ้าตรวจชายแดน แต่จากปัญหาขนาดของพื้นที่ปฏิบัติการ ที่มีขนาดกว้างด้านหน้ามาก การลักลอบผ่านพรมแดนสามารถกระทำได้ตลอดแนว ตลอดจนเครือข่ายเส้นทางมีจำนวนมาก

เอื้อประโยชน์แก่การดำเนินงานของกลุ่มลัทธิลอบกระทำผิดกฎหมาย แต่ยากในการเฝ้าตรวจ และติดตาม ดังนั้นการใช้ยุทธวิธีเครื่องมือเฝ้าตรวจ และเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการดำเนินงาน จะช่วยทดแทนความไม่เพียงพอของเจ้าหน้าที่ และสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยหน่วยควรมีการดำเนินการจัดหา และแจกจ่ายเครื่องมือเฝ้าตรวจที่สามารถใช้งานได้ง่าย ให้กับหน่วยปฏิบัติการ พร้อมทั้งสนับสนุนโครงการจัดหาเครื่องมือเฝ้าตรวจของหน่วยเฝ้าตรวจชายแดน ให้ระบบมีความสมบูรณ์ และมีปริมาณเพียงพอ รวมทั้งสนับสนุนเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ให้กับหน่วยงานด้านการบูรณาการ จะเพิ่มขีดความสามารถในการสกัดกั้นยาเสพติดในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 ความพร้อมในการปฏิบัติงาน รวมถึงความห่วงใยในการปฏิบัติงาน เป็นเรื่องสำคัญอีกประการหนึ่ง ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับโครงสร้างการจัดเฉพาะกิจ และหน้าที่บทบาท ฝ่ายอำนวยการในการวางแผนงานประจำปีควรมีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และเข้าใจในบริบทของการดำเนินงานในการสกัดกั้นตามแนวชายแดนอย่างแท้จริง

1.3 การบูรณาการในการปฏิบัติงานด้านสกัดกั้น ควรมีการบูรณาการระหว่างหน่วยควบคุม และหน่วยในแผนงาน/ประชาคมอย่างแน่นแฟ้น ทั้งด้านการข่าวกรอง และยุทธการ เพื่อให้ข่าวสาร การแจ้งเตือน ประสานการใช้กำลัง ตลอดจนการวางแผน และปฏิบัติตามนโยบายให้เป็นไปตามแนวทางเดียวกันซึ่งจะเป็นเป็นหัวใจแห่งความสำเร็จในการสกัดกั้นตามแนวชายแดน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในประเด็น การบูรณาการด้านกิจการพลเรือน เพื่อนำกลยุทธ์ที่ได้มาสนับสนุนในการปฏิบัติงานด้านการข่าว และการยุทธการ ในการสกัดกั้นต่อไป

2.2 การศึกษาเพิ่มเติมเมื่อมีการวางแผน และดำเนินงานในการสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนแล้ว ควรมุ่งเน้นการวิจัยประมวลผล เพื่อติดตามความก้าวหน้า และความสำเร็จของการดำเนินงานต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักยุทธศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. รายงานผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดประจำปีงบประมาณ 2565; ตุลาคม 2565. หน้า 6.
2. สำนักยุทธศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. รายงานผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดประจำปีงบประมาณ 2565; ตุลาคม 2565. หน้า 9.
3. กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี. บทบาทของศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน [อินเทอร์เน็ต]. 2566 [เข้าถึงเมื่อ 10 มีนาคม 2566]. เข้าถึงได้จาก <https://surasakmontri.rta.mi.th>
4. สำนักปราบปรามยาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. ผลการปราบปรามยาเสพติดทั่วประเทศ ปี 2564; ตุลาคม 2564. หน้า 1.
5. สำนักปราบปรามยาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. ผลการปราบปรามยาเสพติดทั่วประเทศ ปี 2564; ตุลาคม 2564. หน้า 3.
6. สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค 4 สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. รายงานประกอบการตรวจราชการครั้งที่ 1 ปีงบประมาณ 2566; มีนาคม 2566. หน้า 1.
7. หน่วยข่าวกรองทางทหาร กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี. สรุปผลการปฏิบัติงาน กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี ปี 2565. ตุลาคม 2565.
8. ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. สถิติการจับกุมยาบ้าหลักล้านเม็ด ปีงบประมาณ 2565. ตุลาคม 2565.
9. สำนักปราบปรามยาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. ผลการปราบปรามยาเสพติดทั่วประเทศ ปี 2564; ตุลาคม 2564. หน้า 1.
10. หนังสือ กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี ที่ อบ 6401 เรื่อง คำสั่งป้องกันชายแดนปี 2566 ลง 14 พฤศจิกายน 2565.

11. หนังสือ ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน คำสั่งเฉพาะที่ 166/65 เรื่อง การแบ่งมอบความรับผิดชอบและอำนาจในการลงนาม ลง 1 ตุลาคม 2565.
12. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522.
13. ราชกิจจานุเบกษา. ประกาศเลิกใช้กฏอัยการศึกในบางเขตพื้นที่และให้กฏอัยการศึกในบางเขตพื้นที่. 31 ธันวาคม 2550.
14. เกศสุดา หอมสุวรรณ. โควิด-19 : ผลกระทบต่อการเพิ่มขึ้นของการลักลอบค้ายาเสพติดข้ามชาติ. วารสารสำนักงาน ป.ป.ส. 2564; 37: 23.
15. ไทยรัฐออนไลน์. ยาเสพติดทำลายเศรษฐกิจชาติ [อินเทอร์เน็ต]. 2561 [เข้าถึงเมื่อ 10 มีนาคม 2566]. เข้าถึงได้จาก <http://www.thairath.co.th/business/economics/1445573>
16. ศูนย์บำบัดยาเสพติดเอกชนภูฟ้าเรสโฮม. ผลกระทบที่เกิดขึ้นทางจิตใจของผู้ติดยาเสพติด [อินเทอร์เน็ต]. 2566 [เข้าถึงเมื่อ 10 มีนาคม 2566]. เข้าถึงได้จาก <https://www.phufaresthome.com/blog/2-side-effect-of-drug-addiction/>
17. หน่วยข่าวกรองทางทหาร, กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี. ทำเนียบกำลังรบยาเสพติด. 30 มกราคม 2566.
18. วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร. ยุทธศาสตร์เส้นทางสายไหมทางทะเลของจีน : ความเกี่ยวข้องต่ออาเซียนและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้. วารสารรัฐศาสตร์. 2558; 57.
19. RYT9. สปป.ลาว ชูโครงสร้างคมนาคมพื้นฐานพลิกโฉมเศรษฐกิจสู่ Transit Hub เชื่อมโลกการค้าจีน-อาเซียน ประเมินจีดีพี 3 ปีข้างหน้าเติบโตเฉลี่ย 4-5% ต่อปี [อินเทอร์เน็ต]. 2566 [เข้าถึงเมื่อ 10 มีนาคม 2566]. เข้าถึงได้จาก <https://www.ryt9.com/s/prg/3300175>
20. ศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ภาค 2 ส่วนแยก 1. คำสั่งที่ นร 5117/433 เรื่อง สรุปผลการปฏิบัติงานประจำปี 2565 ลง 7 กันยายน 2565.
21. สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค 4 สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. รายงานประกอบการตรวจราชการครั้งที่ 1 ปีงบประมาณ 2566; มีนาคม 2566. หน้า 4.

22. ศรัณย์ รอดบุญธรรม, พันเอก. การพัฒนาการปราบปรามยาเสพติด ของกองกำลังผาเมือง ในพื้นที่ 5 อำเภอชายแดน จังหวัดเชียงใหม่ [เอกสารวิจัยส่วนบุคคล] กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการทัพบก; 2560.
23. จิตรเทพ ตริวิมล, พันเอก. การพัฒนาการสกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติดที่เข้มแข็งของ กองกำลังผาเมือง ในพื้นที่อำเภอชายแดน จังหวัดเชียงใหม่ และเชียงราย [เอกสารวิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยกองทัพบก; 2562. หน้า 16.
24. ธงชัย มือนันต์, พันเอก. แนวทางการแก้ไขปัญหาเสพติดของ หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารม้าที่ 3 ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย [เอกสารวิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยกองทัพบก; 2561. หน้า 13.
25. เดชพร บุญยรัตพันธุ์, พันเอก. แนวทางการแก้ไขปัญหาการลักลอบขนยาเสพติดบริเวณแนว ชายแดน กรณีศึกษา 5 อำเภอจังหวัดเชียงใหม่ [เอกสารวิจัยส่วนบุคคล] กรุงเทพฯ: วิทยาลัย กองทัพบก; 2565.
26. จิตรเทพ ตริวิมล, พันเอก. การพัฒนาการสกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติดที่เข้มแข็งของ กองกำลังผาเมือง ในพื้นที่อำเภอชายแดน จังหวัดเชียงใหม่ และเชียงราย [เอกสารวิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยกองทัพบก; 2562. หน้า 12.
27. ญัฐฐา นวลศรีฉาย, พันเอก. แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด ในพื้นที่ชายแดนจังหวัดเชียงใหม่ [เอกสารวิจัยส่วนบุคคล] กรุงเทพฯ: วิทยาลัย กองทัพบก; 2564.
28. ธงชัย มือนันต์, พันเอก. แนวทางการแก้ไขปัญหาเสพติดของ หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารม้าที่ 3 ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย [เอกสารวิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยกองทัพบก; 2561. หน้า 15.
29. จิตรเทพ ตริวิมล, พันเอก. การพัฒนาการสกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติดที่เข้มแข็งของ กองกำลังผาเมือง ในพื้นที่อำเภอชายแดน จังหวัดเชียงใหม่ และเชียงราย [เอกสารวิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยกองทัพบก; 2562. หน้า 13.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ พันเอก เกียรติศักดิ์ ทรัพย์เมฆ

วัน เดือน ปีเกิด 18 สิงหาคม 2517

ประวัติสำเร็จการศึกษา

พ.ศ. 2541 วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมเครื่องกล

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

พ.ศ. 2550 โรงเรียนเสนาธิการทหารบก หลักสูตรหลักประจำ ชุดที่ 86

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2549 - 2551 รองผู้บังคับหน่วยข่าวกรองทางทหาร สนับสนุนกองพล

พ.ศ. 2552 - 2553 นายทหารยุทธการและการข่าว กองพันข่าวกรองทางทหาร

พ.ศ. 2554 - 2555 ผู้บังคับหน่วยข่าวกรองทางทหาร สนับสนุนกองพล

พ.ศ. 2555 - 2557 ผู้บังคับหน่วยข่าวกรองทางทหาร สนับสนุนกองพลรบพิเศษ

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ. 2562 - ปัจจุบัน ผู้บังคับหน่วยข่าวกรองทางทหาร สนับสนุนกองทัพภาค